11/03/2019

Η προετοιμασία του πένθους και του ερχομού του Νυμφίου

/ Επικαιρότητα

Το τριώδιο τελειώνει με την Κυριακή της Τυρινής. Την Καθαρά Δευτέρα, αρχίζει η Μεγάλη Σαρακοστή. Την Κυριακή η συγγνώμη και από Δευτέρα οι ημέρες του πένθους και της νηστείας σωματικής, αλλά κυρίως όμως πνευματικής νηστείας.

Η εκκλησία μας πενθεί και αρχίζει από πρωίας με πολύωρες κατανυκτικές ακολουθίες και προσευχές. Οι περισσότεροι όμως από μας τους ορθοδόξους χριστιανούς ακολουθούμε λαϊκές παραδόσεις και όχι θρησκευτικές. Έτσι λοιπόν οι χριστιανοί μας θα βγουν στην ύπαιθρο με τα λεωφορεία, με τα αυτοκίνητά τους, θα το στρώσουν στο γλέντι, στο χορό και στη μέθη, την οποία καυτηριάζει ο λόγος του Θεού... Βέβαια, το να υψώσουν τα παιδιά το χαρταετό τους αυτό δεν είναι κακό, που θα γιορτάσουν τα κούλουμα και άλλα έθιμα...θα μείνουν όμως, και αυτό είναι σημαντικό, μακριά από αυτό που ζητά αυτή την ημέρα η Ορθόδοξος

Εκκλησία μας.

Αρκετοί θα νηστέψουν με άλαδες τροφές, και άλλοι θα κάμουν μονοήμερη ή διήμερη ή και τριήμερη ακόμα όσοι μπορούν μόνο με νερό και αντίδωρο. Και αυτή είναι η πρώτη καλή αρχή της Μεγάλης Σαρακοστής. Η Καθαρά Δευτέρα είναι ημέρα πένθους. Η εκκλησία μας και όλοι οι ναοί ενδύονται με μαύρα καλύμματα. Ακόμα και τα κανδήλια μας γίνονται πένθιμα. Μετά από την βραδινή συγνώμη στους ιερούς ναούς και στις οικογένειες όπου υπάρχει η ευλαβής αυτή συνήθεια, όλοι οι σωστοί ορθόδοξοι χριστιανοί, θα καλλιεργήσουν έτι περισσότερο τη μετάνοια. Διότι ανοίγεται ένα στάδιο 49 ημερών πνευματικών αγώνων δια μέσου των οποίων καλούνται οι χριστιανοί να συμμετάσχουν στο Πάθος του Χριστού μέχρι τη Μεγάλη Εβδομάδα.

Δεν μπορούμε να υποδεχτούμε τον Νυμφίον Χριστόν ψυχικά απροετοίμαστοι. Σωματικά δεν μπορούμε έτσι κι αλλιώς, διότι κουβαλάμε χίλιες δυο αρρώστιες ο καθένας, και οι περισσότεροι από μας είμεθα άρρωστοι και ανήμποροι. Μπορούμε όμως να προετοιμαστούμε πνευματικά με αυστηρή πνευματική νηστεία.

Και πρώτον, με εγκράτεια της γλώσσης όχι κρίσεις και όχι κατακρίσεις.
Δεύτερον, με νηστεία των σωματικών μας αισθήσεων και τρίτον με νηστεία των λογισμών, των ακαθάρτων σκέψεων, των αισχρών νοημάτων και των πονηρών φαντασιών.

Η τριπλή αυτή νηστεία είναι νηστεία παθών. Δηλαδή, καλούμεθα σε αυστηρή πνευματική νηστεία εναντίον των παθών μας, και πρέπει να τα υποβάλλουμε σε ασιτία. Και πρέπει να τα σκοτώσουμε τα πάθη μέσα μας. Γι'αυτό και λέμε ότι η νηστεία της Μεγάλης Σαρακοστής, αλλά όπως και κάθε άλλη νηστεία, Τετάρτης, Παρασκευής, Χριστουγέννων, Δεκαπενταυγούστου και λοιπά, είναι κυρίως η τριπλή πνευματική νηστεία που αναφέραμε, και αυτή η νηστεία είναι παθοκτόνος και όχι σωματοκτόνος. Δε σκοτώνουμε δηλαδή, το σώμα μας που είναι ναός του Παναγίου Πνεύματος, αλλά τα πάθη μας. Η εκκλησία μας, μας συνιστά και μας προτρέπει όπως από σήμερα καθαρίσουμε εαυτούς από παντός μολυσμού σαρκός και πνεύματος. Τις δε λαμπάδες των ψυχών μας, να τις στολίσουμε, να τις ευπρεπίσουμε με έργα αγάπης, ελεημοσύνης, φιλοξενίας, με έργα που να έχουν το πνεύμα μέσα της επιεικείας, της συγχωρητικότητος, της ταπεινοφροσύνης. «Μη κατεσθίοντες τον πλησίον τη συκοφαντία και τη κατακρίση». Το λέει αρχαία ε; πιστεύω να το καταλάβατε. Δηλαδή, να μη καταξεσχίζουμε και να μη κατατρώγουμε τις σάρκες του πλησίον, του αδελφού μας, του συνανθρώπου μας. Με τι; Με τις συκοφαντίες και τις κατακρίσεις. Ο πλησίον μπορεί να είναι οποιοσδήποτε...να είναι ο φίλος, να' ναι ο γνωστός, να' ναι ο γείτονας, να' ναι ο συγγενής, να' ναι ο παπάς σας...κι εγώ μέσα, να' ναι ο Δεσπότης, να' ναι ο γιατρός, να' ναι ο συνεργάτης, να' ναι ο προϊστάμενος, να' ναι το παιδί μας, να' ναι ο σύντροφός μας, να' ναι ο βουλευτής, ο υπουργός, ο υπάλληλος, και κάθε χριστιανός.

Σκοπός μας είναι λοιπόν να σκοτώσουμε και να διαλύσουμε κάθε πάθος, κάθε κακία και κάθε πονηριά από μέσα μας. Να αποβάλλουμε δηλαδή τα έργα του σκότους – το ακούσατε και αυτό στο αποστολικό ανάγνωσμα – και να ενδυθούμε και να θωρακιστούμε με τα όπλα του φωτός. Και όπλα του φωτός είναι κατά πρώτον τα σωστικά μυστήρια της Εκκλησίας μας (βάπτισμα, χρίσμα, Θεία Κοινωνία και Ιερά Εξομολόγησις), είναι η υπακοή μας στο θέλημα του Αγίου Θεού με την πιστή τήρηση των Ευαγγελικών Του εντολών και με την αντίστοιχη καλλιέργεια των θειοτάτων αρετών, με πρώτη τη μετάνοια. Η μετάνοια μαζί με όλες τις αρετές, θα βοηθήσει αποτελεσματικά ώστε με ασφάλεια να διαπεράσουμε το πέλαγος της Μεγάλης Τεσσαρακοστής και να φθάσουμε λαμπαδοφορούντες στο θεϊκό λιμάνι της τριημέρου Αναστάσεως του Κυρίου μας.

Και με άλλο κατανυκτικότατο τροπάριο, η Εκκλησία μας απευθύνεται στην ψυχή του καθενός από μας…στην ψυχή μου, αλλά και στη δική σου ψυχή και στη δική σου ψυχή… και φωνάζει: «Νίψον ψυχή μου.. », «πλύσου ψυχή μου… », «Νίψου…. » και ψυχή σου και ψυχή όλων… «Νίψον, γρηγόρησον, στέναξον, δάκρυσον, βόησον δια προσευχής (και δια της διπλής νηστείας πνευματικής και της κατά δύναμιν σωματικής) όλων των της αμαρτίας και των παθών σου φόρτον απόρριψον». Όλο το βάρος που φέρνεις πάνω στους ώμους σου και πάνω στην καρδιά σου και στην ψυχή σου…το βάρος αυτό το τεράστιο, το μεγάλο, το ασήκωτο από την αμαρτία

και τα πάθη...να το απορρίψεις. Πώς όμως; Και απαντάει η Εκκλησία, στο ίδιο τροπάριο... «Τη θερμή μετανοία». Με την ολόθερμη, με την ολοζώντανη, με την αληθινή μετάνοια. Με αυτόν τον τρόπον απορρίπτεται το βάρος της αμαρτίας και των παθών. Να λοιπόν, τι μας διδάσκει και σε τι μας προτρέπει η αρχή της πρώτης ημέρας της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Αλλά και στο πρώτο μεγάλο απόδειπνο της Καθαράς Δευτέρας, θα ακούσουμε ψαλτά την μεγαλοπρεπέστατη προειδοποίηση της Εκκλησίας μας. Δεν είναι μόνο μεγαλοπρεπής, είναι και αυστηρά προειδοποιητική: «Ψυχή μου, ψυχή μου, ανάστα, τι καθεύδεις;... » Ψυχή μου, λέει, ψυχή μου, σήκω αμέσως επάνω, σήκω όρθια, στάσου όρθια και μάλιστα γρήγορα, τώρα αμέσως. Γιατί κοιμάσαι τόσο βαριά τον ύπνο της αμαρτίας; Γιατί αμελείς τον πνευματικό σου αγώνα που αφορά τη σωτηρία σου; Γιατί καθυστερείς στο να πολεμάς εναντίον των παθών σου; Γιατί κοιμάσαι; Ξύπνα επιτέλους! Δε βλέπεις ότι πλησιάζει το τέλος σου; Δε βλέπεις ότι σήμερα, αύριο, μεθαύριο φεύγεις απ'αυτή τη ζωή, πεθαίνεις; Ψυχή μου, ψυχή μου, θα βρεθείς είτε το θέλεις είτε δεν το θέλεις, είτε σ'αρέσει είτε δε σ'αρέσει μπροστά στο φοβερό κριτήριο του Αγίου Θεού. Και τότε;...μέλλεις θορυβείσθαι. Και τότε θα θορυβηθείς, θα φοβηθείς, θα τρομάξεις. Γι'αυτό πριν είναι αργά «Νίψον, ψυχή μου, γρηγόρησον, στέναξον, δάκρυσον, μετανόησον» και τότε φώναξε δυνατά και με όλη σου την καρδιά «Ο Θεός μου ιλάσθητί μοι τω αμαρτωλώ», «'Ημαρτον στον ουρανόν και ενώπιόν Σου», «Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με ότι η ψυχή μου κακώς δαιμονίζεται μέσα της, από τα δικά μου τα πάθη και τις δικές μου κακίες». «Μνήσθητί μου Κύριε όταν έρθεις εν τη βασιλεία Σου». «Κύριε, Κύριε, δώρισέ μου..του οράν τα εμά πταίσματα και μη κατακρίνειν ουδέποτε τον αδελφόν μου». Έτσι κλείνει κάθε Μεγάλη Σαρακοστή και κάθε από τις Ώρες που διαβάζουμε.

Υπάρχουν λοιπόν πάθη που κάθε μέρα μας βασανίζουν, υπάρχουν αδυναμίες που καθημερινώς μας ταλαιπωρούν, υπάρχουν κακίες και πονηριές που μαυρίζουν τις σκέψεις μας και σκοτίζουν το νου μας. Πολλά τα αγκάθια της ψυχής μας που θέλουν τη φωτιά του Αγίου Πνεύματος για να καούν και να εξαφανιστούν τελείως. Και η φωτιά αυτή είναι η αληθινή μετάνοια, είναι τα δάκρυα της μετανοίας και στην προσευχή και ιδιαίτερα στο πετραχήλι του πνευματικού. Για να πάρει όμως φωτιά η προσευχή μας, αυτή η προσευχή που κάνουμε κάθε μέρα, αυτό το μικρό κομποσχοινάκι, αυτό το «Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με» πρέπει να γίνεται κι αυτό με πνεύμα μετανοίας.

Αλλά και ο εκκλησιασμός μας πρέπει να έχει τη θερμότητα της μετανοίας γιατί παίρνουμε τη χάρη του Αγίου Πνεύματος... για να τη νιώσουμε βαθιά μέσα μας πρέπει να έχουμε έρθει ήδη με πνεύμα μετανοίας. Και όταν κοινωνούμε των αχράντων μυστηρίων να μην προσερχόμεθα μόνον μετά φόβου Θεού, πίστεως και

αγάπης, αλλά και με μετάνοια αληθινή. Και την Αγία Γραφή όταν τη μελετάμε, πρέπει η καρδιά μας να πυρπολείται όχι μόνο από τη ζέουσα πίστη ότι αυτός είναι ο αληθινός λόγος του Θεού, αυτή είναι η αλήθεια που σώζει, αλλά και από τη μετάνοια. Πολύ δε περισσότερο η μετάνοια οφείλει να μας διακατέχει ψυχοσωματικά στο μεγάλο μυστήριο της Ιεράς Εξομολογήσεως. Αλλά και η πολλαπλή μας νηστεία, κυρίως η πνευματική, στις αισθήσεις και στη γλώσσα και στους λογισμούς και ύστερα η σωματική όπως είπαμε, διότι έχουμε πολλές ασθένειες θα πρέπει κι αυτή να μπολιάζεται με το πνεύμα της μετανοίας. Και τότε... και τότε θα λάβουμε πλουσιοπάροχα την άφεση, την άφεση των αμαρτιών. Και η ψυχή μας θα καθαριστεί, θα γίνει πεντακάθαρη σαν το πανάλευκο χιονάκι.